

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Rodzin Katolickich
Diecezji Legnickiej
Adres do korespondencji:
59-220 Legnica
Ul. Witelona 3

Legnica, 22 czerwca 2011 r.

Szanowna Pani
Prof. dr Irena Lipowicz
RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
Aleja Solidarności 77, 00-090 Warszawa

WNIOSEK

w sprawie zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego nowelizacji ustawy o Systemie Informacji Oświatowej w zakresie gromadzenia danych wrażliwych o uczniach i ich rodzinach

W imię ochrony wolności indywidualnej człowieka i rodziny wnosimy do Rzecznika Praw Obywatelskich o zbadanie nowelizacji ustawy o Systemie Informacji Oświatowej w zakresie gromadzenia danych wrażliwych o uczniach i ich rodzinach oraz nauczycielach uchwalonej przez Sejm RP w dn. 15 kwietnia 2012 r. i przez Senat RP 11 maja 2011 r. pod kątem ich sprzeczności z **art. 47 i art. 51** [Konstytucji RP](#) wraz prośbą o rozważenie możliwości skierowania ustawy do Trybunału Konstytucyjnego.

Za zaskarżeniem tych przepisów zawartych w nowelizacji ustawy o Systemie Informacji Oświatowej do Trybunału Konstytucyjnego przemawia:

1. Troska o zachowanie ochrony wolności i prywatności obywateli (uczniów i ich rodzin oraz nauczycieli) zagwarantowanej konstytucyjnie w przepisach **art. 47**: „Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym” oraz **art. 51, pkt 2**. „Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym” poza sytuacją zagrożenia bezpieczeństwa państwa;

- integracja szerokiego zakresu gromadzonych danych jednostkowych o uczniach i nauczycielach spowoduje ograniczanie ich prawa do prywatności i autonomii informacyjnej.
– pojawi się zwiększona kontrola nad jednostką ze strony państwa.

2. Szczególne zaniepokojenie budzi ustawowe usankcjonowanie gromadzenia danych wrażliwych o uczniach i ich rodzinach z wyszczególnieniem danych jednostkowych (imię,

nazwisko, PESEL) i dziedzinowych (odnotowanie informacji o szkole i klasie, do jakiej uczeń uczęszcza, w tym szkoły specjalnej, klasy integracyjnej, korzystania z zajęć socjoterapii, psychoterapii, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz terapii dla zagrożonych uzależnieniem, informacji o nauce języków obcych lub języka mniejszości narodowej lub etnicznej, zdobytych świadectw, otrzymywanej promocji do następnej klasy i pomocy materialnej, korzystania z usług poradni psychologiczno-pedagogicznej, określenia rodzaju diagnozy (art. 18 pkt 1) i udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,(art. 13 pkt 8, art. 14 pkt 24), objęcia opieką w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym oraz ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym (art. 16).

Przewidziano uzupełnianie tych danych przez okręgowe komisje egzaminacyjne o wyniki egzaminów zewnętrznych. Oznacza to możliwość dokumentowania kompletnej ścieżki edukacyjnej uczniów, a także niebezpieczeństwo nieuprawnionego wykorzystania gromadzonych danych przez różne podmioty.

Działalność legislacyjna obecnego Parlamentu RP zmierza więc do objęcia pełną inwigilacją młodych ludzi od przedszkola po ukończenie szkoły średniej. W żadnym europejskim kraju troszczącym się o ochronę prywatności nie ma tak zintegrowanej i szeroko rozwiniętej bazy danych o dzieciach i młodzieży.

Jako obywatele, rodzice i wychowawcy oraz członkowie stowarzyszenia wspierając wystąpienia związków zawodowych i innych organizacji pozarządowych, domagamy się przestrzegania Konstytucji, sprzeciwiamy się nadmiernemu ingerowaniu w prywatność uczniów, gromadzeniu szczegółowych danych o nich bez możliwości dostępu do nich, realizacji konstytucyjnego prawa żądania sprostowania lub usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych lub zebranych w sposób sprzeczny z ustawą (art. 51, pkt 3 i 4 Konstytucji RP). Żądamy odrzucenia przepisów ingerujących w sferę prywatności.

Gromadzenie informacji o dysfunkcjach i rodzaju pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom i młodzieży w okresie nauki może również spowodować niechęć rodziców do korzystania z usług psychologiczno-pedagogicznych w obawie przed ich rejestracją, ujawnieniem i stygmatyzacją dziecka w toku nauki szkolnej i w późniejszym życiu, zwłaszcza że trudności na jakimś etapie rozwoju dziecka mogą być wyrównane na innym.

Obawy wycieku danych i wykorzystywania ich do różnych celów nie są gołosłowne, bo żaden z dotychczasowych systemów zabezpieczeń informatycznych nie okazał się całkowicie szczelny. Wprawdzie w ustawie przyjmuje się, że za wyciek danych osobowych ucznia odpowiada dyrektor szkoły, ale przewiduje się traktowanie tego zdarzenia jedynie jako wykroczenia karanego

grzywną.

Protestujemy także przeciwko kolejnemu narzucaniu biurokratycznych czynności kosztem czasu poświęconego wychowaniu dzieci.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Legnickiej